

Ravijuhendite nõukoja koosoleku protokoll 2022–1

Ravijuhendite nõukoja koosolek 08.02.2022

Toimumisaeg: 08.02.2022, algus 13.00 lõpp 15.07

Videokoosolek MS Teams keskkonnas

Osalesid (RJNK liikmed): Kadri Tamme, Agnes Aart, Senta-Ellinor Michelson, Maivi Parv, Jekaterina Šteinmiller, Gerli Usberg, Neve Vendt, Piret Viiklepp, Ulla Raid (alates kl 13.38), Anneli Uusküla (alates kl 14.37), Marion Kalju

Puudusid (RJNK liikmed): Ruth Kalda (ette teatatud), Alar Irs, Mari-Anne Härma

Kutsutud: Mait Altmets, Kristina Köhler, Laura-Liisa Liivamägi, Anna Vesper, Kaja-Triin Laisaar, Liisa Saare, Kadi Kallavus, Paula Tomson

Koosolekut juhatas Kadri Tamme, protokollis Paula Tomson

13.00–13.05 Koosoleku sissejuhatus ja nõukoja liikmete huvide deklaratsioonide läbivaatus.

Kadri Tamme (Ravijuhendite Nõukoja esimees)

Huvide deklaratsioonides muudatusi ei ole.

OTSUS: Informatsioon teadmiseks võetud.

13.05–13.06 Muudatus ravijuhendite püsisekretariaadi töökorralduses. *Anna Vesper (TÜ ravijuhendite püsisekretariaat)*

Ravijuhendite püsisekretariaadi juhataja on alates veebruarist 2022 Anna Vesper. Kaja-Triin Laisaar jääb seotuks ravijuhendite koolituste ja arendustegevustega.

OTSUS: Informatsioon teadmiseks võetud.

13.06–13.08 Koosolekutevahelisel ajal elektroonselt tehtud töö kokkuvõte. *Anna Vesper*

- 26.01.2022 seisuga lugeda kinnitatuks nõukoja 07.12.2021 koosoleku protokoll, koosolekul osalenud nõukoja liikmetelt tähtjaks parandusettepanekuid ei laekunud.
- 26.01.2022 seisuga lugeda kinnitatuks ajakohastatava ravijuhendi „Lamatiste käsitlus – ennetamine ja konservatiivne ravi“ sekretariaadi liikmed Merian Nagel ja Anette Kõre. Tähtjaks osales kinnitamises 11 nõukoja liiget, kõik olid poolt.

- 26.01.2022 seisuga olid ravijuhendi "Täiskasvanute tervise jälgimise ja haiguste ennetamise juhend" käsitusala kinnitanud üheksa nõukoja liiget, häälteenamuse puudumise tõttu ei ole otsus kinnitatud (*vt käesoleva koosoleku päevakorrapunkt 2*).
- 29.12.2021 seisuga lugeda kinnitatuks ravijuhend "Tubaka- ja nikotiinitoodetest loobumise nõustamine". Tähtjaks osales kinnitamisest 10 nõukoja liiget, kellest kolm kinnitasid ravijuhendi tingimuslikult, täienduste sisseviimisel. Soovitatud täiendused on ravijuhendi tekstis tehtud.

OTSUS: Informatsioon teadmiseks võetud.

13.08–13.10 „Täiskasvanute tervise jälgimise ja haiguste ennetamine juhendi” pealkirja muutmine ning sekretariaadi uute liikmete kinnitamine. *Kadi Kallavus (TÜ ravijuhendite püsisekretariaat)*

Nõukoja liikmete poolt on tehtud soovitus täpsustada ravijuhendi pealkirja lisades täiskasvanute vanusegrupp. Ravijuhendi töörühm on muudatustega nõus. Ravijuhendi muudetud pealkiri on „40–65aastaste täiskasvanute tervise jälgimise ja haiguste ennetamise juhend”.

Maivi Parv märgib, et käsitusala kliinilise küsimuse 9 (*Kas kõigil 40-65aastastel meestel teha PSA analüüs või mitte, et avastada eesnäärmevähk võimalikult varakult?*) tõendusmaterjali analüüsil ja arutelul peab arvestama samal teemal tehtud tervishoiutehnoloogia hindamise raporti „Eesnäärmevähi varane avastamine. TTH49“ järeldusi ja soovitusi.

Kadi Kallavus esitab nõukojale kinnitamiseks ravijuhendi sekretariaadi uued liikmed: Marika Saar, kliiniline proviisor, SA TÜK ning Minni Saapar, neuroteaduste doktorant, Tartu Ülikool.

OTSUS: Kuna nõukoja koosolekul ei saa kvoorumi puudumise tõttu otsuseid teha, toimub hääletus ravijuhendi pealkirja ja käsitusala ning uute sekretariaadi liikmete kinnitamiseks elektrooniliselt.

13.10–13.20 2022. aastal ajakohastatavate ravijuhendite arutelu ja valik. *Kadri Tamme, Anna Vesper*

Anna Vesper teeb ülevaate kuue ravijuhendi ajakohastamise vajadusest ekspertide poolt antud hinnangute põhjal.

2022. a on võimalik ajakohastada kolm ravijuhendit. Nõukoja liikmed arutlesid selle üle, milliste kriteeriumite põhjal valik teha. Nõukoja liikmete hinnangul saab prioriseerimisel lähtuda järgmistest kriteeriumidest:

- ajakriteerium, st aastate lõikes varem valminud ravijuhendid valida kaasajastamiseks esmajärjekorras;
- ajakohastamise orienteeruv maht ehk millistes ravijuhendites on ekspertide hinnangul vajalik avada rohkem küsimusi ja soovitusi;

- ekspertide hinnangute kattuvus, st kus ekspertide hinnangud erinevate ravijuhendi käsitusala küsimuste avamiseks on sarnased.

Ajakohastamise vajaduse põhjal koostada ravijuhendite pingerida.

OTSUS: Püsisekretariaat saadab laiali ajakohastatavate ravijuhendite nimekirja, kus iga nõukoja liige paneb enda arvamuse põhjal ajakohastatavad ravijuhendid pingeritta. Koondpingerida kinnitatakse elektrooniliselt.

13.20–13.35 2021. aasta ravijuhendite koostamise kokkuvõte. *Anna Vesper*

Anna Vesper teeb ülevaate 2021.aasta teisel poolaastal töös olnud ravijuhendite koostamise protsessist ning 2022.aastaks plaanitud tegevustest (sh ravijuhendite eeldatavad valmimise tähtajad).

OTSUS: Informatsioon teadmiseks võetud

13.35–13.40 Ajakohastatava ravijuhendi „Perioperatiivne ägeda valu käsitus” käsitusala arutelu ja sobivusel kinnitamine. *Kaja-Triin Laisaar*

Kaja-Triin Laisaar tutvustab ravijuhendi käsitusala, küsimuste koostamisel on arvestatud ka Eesti Haigekassa poolt läbi viidud kliinilise auditi „Perioperatiivse ägeda valu käsitus” tulemusi. Algselt koostatud ravijuhendi põhiprobleem oli see, et juhend ei ole rakendunud.

OTSUS: Kuna nõukoja koosolekul ei saa kvoorum puudumise tõttu otsuseid teha, toimub hääletus ravijuhendi käsitusala kinnitamiseks elektrooniliselt.

13.40–13.55 Valmivatele ravijuhenditele retsensentide määramise arutelu ja sobivusel retsensentide kinnitamine. *Anna Vesper*

1. „*Transfusioonravi juhend (I osa). Äge verejooks ja massiivne transfusioon, patsiendi operatsioonile eelnev ambulatoorne ja perioperatiivne käsitus*“. Ravijuhendi koostajate ettepanek on määrata ravijuhendi retsensentideks Riin Kullaste, SA PERH diagnostikakliiniku verekeskuse vanemarst ning Indrek Rätsep, SA PERH anestezioloogiakliiniku intensiivravi keskuse anestezioloog-ülemarst-osakonna juhataja. Nõukoja liikmetel täiendavaid ettepanekuid ei ole. Nõukoja liikmetest on nõus ravijuhendit retsenseerima Neve Vendt.

2. „*Epilepsia fertiilses eas naistel ja rasedatel*“. Ravijuhendi koostajate ettepanek on määrata ravijuhendi retsensentideks Katrin Põld, neuroloogiaosakonna juhataja, SA Ida-Viru Keskhaigla; Katrina Aab, günekoloog, SA TÜK ning ravijuhendite nõukoja liikmena Kristi Rüütel. Nõukoja liikmetel täiendavaid ettepanekuid ei ole.

3. „*Infektsioonikontrolli standard- ja isolatsiooninõuded*”. Ravijuhendi koostajate arvamusel võiksid ekspertidena ravijuhendi retsensentideks olla infektsioonikontrolli arst ning perearst. Infektsioonikontrolli arst peaks olema nt AS Lääne-Tallinna Keskhaiglast, haigla esindaja ei ole töörühmas esindatud. Nõukoja liikmete arvamusel peaks teine retsensent olema hooldekodude esindaja, kuivõrd ravijuhendi peamiseks kasutajate sihtrühmaks on hooldekodude töötajad. Nõukoja liikmetest on nõus ravijuhendit retsenseerima Agnes Aart.

4. „*Migreeni esmane diagnostika ja farmakoteraapia täiskasvanutel*”. Ravijuhendi koostajate arvamusel võiksid ekspertidena ravijuhendi retsensentideks olla neuroloog ning perearst, hetkel ei ole võimalik nimetada kindlaid inimesi. Nõukoja liikmetel retsensentide eriala osa täiendavaid ettepanekuid ei ole. Nõukoja liikmetest on nõus ravijuhendit retsenseerima Gerli Usberg.

5. „*Lamatiste käsitus – ennetamine ja konservatiivne ravi*”. Ravijuhendi koostajate arvamusel võiksid ekspertidena ravijuhendi retsensentideks olla perearst või geriaater ning õdede esindaja. Nõukoja liikmete hinnangul sobib üheks retsensendiks geriaater. Teiseks retsensendiks peaks olema perearst, põhjuseks asjaolu, et ravijuhendi töörühma liikmeteks on enamuses õdede esindajad. Nõukoja liikmetest on nõus ravijuhendit retsenseerima Ulla Raid.

OTSUS: Informatsioon teadmiseks võetud. Kuna nõukoja koosolekul ei saa kvoorumi puudumise tõttu otsuseid teha, toimub hääletus ravijuhendite retsensentide kinnitamiseks elektrooniliselt.

13.55–14.15 Patsientide käsitlust puudutavatele juhenditele Eestis esitatavad kvaliteedinõuded. *Kaja-Triin Laisaar*

Ravijuhendite püsisekretariaadi poole pöörduiti ühest erialaseltsist Sotsiaakindlustusameti poolt tehtud riigihanke osas. Riigihankes juhendi koostamiseks on osaliselt tegemist patsientide käsitluse ning tervishoiutöötajate kohustustega seoses sellega. Tervishoiutöötajatel tekkis küsimus, kuidas tagada antavate soovitude tõenduspõhisus ja kvaliteet, kuid seda ei hankes ei nõuta. Nõukojas arutleti, kas ja millisel määral võivad hankes olla seosed ravijuhendite koostamisega. Ulla Raidi hinnangul on juhul, kui teema on seotud tervishoiuga, tegemist ravijuhendiga. Igal juhul on vajalik täpsustada, mida soovitakse teha ning seejärel otsustada, kas on vajalik kontakteeruda hanke läbiviijatega. Ulla Raid täpsustab teemat järgmiseks nõukoja koosolekuks.

OTSUS: Informatsioon teadmiseks võetud.

14.15–14.30 Sirutuspaus

14.30–14.40 Ravijuhendite püsisekretariaadi info ja jooksvad küsimused. *Kaja-Triin Laisaar*

Eesti Arstide Päevaldel ravijuhendite teemaline paralleelsessioon – ravijuhendite püsisekretariaadile on pakutud võimalust teha 1,5 tunnine paralleelsessioon ravijuhendite

koostamisest. Lisaks sellele soovivad ravijuhendi „Transfusioonravi juhend (I osa). Äge verejooks ja massiivne transfusioon, patsiendi operatsioonile eelnev ambulatoorne ja perioperatiivne käsitus“ koostajad tutvustada valminud ravijuhendit, selle jaoks on eraldatud veel lisaks tund aega. Psüüsekretariaat koos Eesti Haigekassaga arutab veebruari lõpus paralleelsessiooni sisu. Neve Vendt annab teada, et kava soovivad korraldajad saada 05.03.

Aasta Tegu 2021 – Ravijuhend „2.tüüpi diabeedi diabeedi diagnostika ja ravi“ sai Eesti Diabeediliidu tunnustuse, tunnustus anti üle 15.01.2022 toimunud konverentsil.

Aasta Kvaliteeditegu 2021 – Kaja-Triin Laisaar esitas ravijuhendite koostamise alase tegevuse Eesti Kvaliteediühingu konkursile. See on pävinud tunnustuse, mis tehti teatavaks Eesti Kvaliteediühingu konverentsil 25.01.2022, tunnustus antakse üle Eesti Arstide Päevadel 2022

OTSUS: Informatsioon teadmiseks võetud.

14.40-14.45 „Lamatiste käsitus – ennetamine ja konservatiivne ravi” käsitusala muutmine

Nõukoja liikmed tegid 07.12.2021 koosolekul ravijuhendi töörühmale ettepaneku lisada käsituslasse küsimus lamatiste ennetamise kohta pikkadel operatsioonidel.

Töörühm on sõnastanud järgmise kliinilise küsimuse: *Kas kõigile operatiivset ravi läbivatele patsientidele rakendada operatsiooni ajal asendimuutust vs. vahtmadratsit lamatishaavandi ennetamiseks?* Küsimusega soovitakse selgitada, millistel patsientidel on on kõrgem risk lamatishaavandi tekkeks operatsiooni ajal? Mis meetodit rakendada lamatishaavandi tekkeriski vähendamiseks operatsiooni ajal?

OTSUS (konsensus): Kinnitada ravijuhendi „Lamatiste käsitus – ennetamine ja konservatiivne ravi” muudetud käsitusala.

14.45–15.00 Ravijuhendi “Infektsioonikontrolli standard- ja isolatsiooninõuded” käsitusala muutmise arutelu ja sobivusel kinnitamine. *Mait Altmets (ravijuhendi töörühma juht), Liisa Saare (TÜ ravijuhendite püsisekretariaat),*

Ravijuhendi töörühma juht Mait Altmets ning sekretariaadi juht Liisa Saare selgitavad, miks soovib ravijuhendi töörühm muuta käsitusala ning jätta hetkel välja isolatsiooninõudeid käsitlevad küsimused. Põhjuseks on asjaolu, et tingituna COVID-19 pandeemiast on rahvusvaheliselt osutatud vajadusele üle vaadata piisk- ja õhkleviinfektsioonide definitsioonid. Uued definitsioonid on hetkel täpsustamisel, praegu ei ole veel teada, millal uued definitsioonid kinnitatakse. Isolatsiooniabinõusid käsitlevad kliinilised küsimused jääksid sellel juhul jätkujuhendi teemaks. Nõukoja liikmetel ei ole käsitusala muudatuste suhtes täiendusi.

Ulla Raid juhib tähelepanu, et ravijuhendi pealkirjas olev sõna “standardnõuded” ei ole keeleliselt korrektne, kuna standard tähendabki nõuete kogumit. Ravijuhendi koostajad arutavad seda keeletoimetajaga.

OTSUS: Kuna nõukoja koosolekul ei saa kvoorumi puudumise tõttu otsuseid teha, toimub hääletus ravijuhendi käsitusala muutmiseks elektrooniliselt.

15.05–15.07 Koosoleku kokkuvõte. Kadri Tamme

Koosoleku juhataja:

/allkirjastatud digitaalselt/

Kadri Tamme

Protokollija:

/allkirjastatud digitaalselt/

Paula Tomson